

Eevaleena Häkkinen/SYKE (eevaleena.hakkinen@syke.fi)

Riitta Levinen/YM (riitta.levinen@gov.fi)

Lausuntopyyntöne 18.3.2024 Ympäristöministeriö VN/9008/2024

Lausuntopyyntö: Luonnos POP-jätteen käsittelyoppaaksi

Terveyden ja hyvinvoinnin laitos (THL) kiittää mahdollisuudesta tulla kuulluksi ja antaa lausunto Ympäristöministeriön koostamaan POP-jätteen käsittelyoppaan luonnokseen. Opas on erinomainen tiivistelmä asetuksessa (EU) 2019/1021 säädelyjen POP-yhdisteiden käsittelyyn ja hallintaan jätteenkäsittelyssä. Lisäksi se sisältää hyvin kattavat taustatiedot eri POP-yhdisteiden käyttökohteista Suomessa niiden käyttöhistorian aikana ja toimii sellaisena myös ajantasaisena käsikirjana.

Opas on pääpiirteissään erinomaisesti laadittu. THL kiinnittää huomiota vain alla oleviin pieniin yksityiskohtiin luonnoksessa.

- Sivu 20: *"Esimerkiksi jos rakennuksesta purettuja ulkoikkunoita, joiden saumauksiin on käytetty SCCP-pitoisia saumausmassoja, halutaan käyttää uudelleen sisätiloissa väliseinä, tulisi arvioida rakennuksen käyttäjille SCCP-altistuksesta aiheutuvat riskit."* Tämän kaltainen ulkoikkunoiden käyttö väliseinä lienee erittäin harvinaista ja siinä mielessä esimerkki lienee hyvin teoreettinen. Lisäksi SCCP-yhdisteitä haihtunee varsin vähän sisällä, missä eivät ole enää alttiina auringon paahteelle. Haihtumisen ja sitä seuraavan altistumisen luotettava arviointi kirjallisuuden perusteella sisätilojen muut ominaisuudet (tilavuus, ilmanvaihto, muut klooriparaffiinien lähteet) huomioiden on hyvin haasteellista, jos mahdollista. Purkukohdekohtaiset materiaalista kaasufaasiin tehtävät haihtumisen kammiokokeet ja niiden pohjalta tehtävät riskinarviointit ovat taas hyvin kalliita, joten kaikkiaan ikkunoiden kierrättämiseen tarvittava riskinarvio on haasteellista sekä teknisesti että taloudellisesti.
- Sivu 29: *"Käytännössä muoviosien määrittely vaarallisiksi jätteiksi niiden sisältämien palonsuoja-aineiden pitoisuuksien perusteella edellyttäisi yksittäisten osien analysoimista laboratoriossa, ellei saatavilla ole tuotekohtaisia tietoja valmistajalta"* Tämä vaatimus jää epäselväksi toimijoille konditionaalimuodon takia. Toisaalta on selvää, että kaikista yksittäisistä jätteenkäsittelyyn tulevista muoviosista on mahdotonta mitata kaikkia palonsuoja-aineita.
- Sivu 52: *"Käytännössä ainoa käyttökelpoinen menetelmä POP-yhdisteitä sisältävien muovien erotteluun on tunnistaa ja erotella kaikki bromattuja palonsuoja-aineita sisältävät muovit erilleen [XX] ja käsitellä ne kuten POP-jäte, riippumatta siitä mitä bromiyhdisteitä muovin palonsuojaukseen on käytetty."* Lauseen keskelle kohtaan [XX] tulisi tehdä seuraava lisäys: *"... niiden erikseen määritellyn bromin kokonaispitoisuuden perusteella..."*

- Sivu 53: Ensimmäinen kappale ei lopulta anna menettelytapaa sille, kuinka 500–1000 mg/kg bromipitoisuuden jätteet tulisi tunnistaa on-site tai mainitse, että niitä ei kuitenkaan eroteta ollenkaan lainsäädännöstä huolimatta.
- Sivu 77: PFHxS:ään liittyen mainitaan: ”Käytölle ei ole vielä asetettu rajoitteita EU:n REACH-asetuksessa tai POP-asetuksen liitteessä I, (rajoitteet ovat valmisteilla).” Tieto on päivitettävä, koska asetus on tullut voimaan (KOMISSION DELEGOITU ASETUS (EU) 2023/1608, ... asetuksen (EU) 2019/1021 liitteen I muuttamisesta sikäli kuin on kyse perfluoriheksaanisulfonihapon (PFHxS), sen suolojen ja PFHxS:n kanssa samankaltaisten yhdisteiden luetteloinnista).

Pääjohtajan sijainen

Mia Nykopp

Johtaja

Otto Helve

SIGNATURES**ALLEKIRJOITUKSET****UNDERSKRIFTER****SIGNATURER****UNDERSKRIFTER**

This documents contains 2 pages before this page

Dokumentet inneholder 2 sider før denne siden

Tämä asiakirja sisältää 2 sivua ennen tätä sivua

Dette dokument indeholder 2 sider før denne side

Detta dokument innehåller 2 sidor före denna sida

authority to sign

representative

custodial

asemavaltuus

nimenkirjoitusoikeus

huoltaja/edunvalvoja

ställningsfullmakt

firmateckningsrätt

förvaltare

autoritet til å signere

representant

foresatte/verge

myndighed til at underskrive

repræsentant

frihedsberøvende